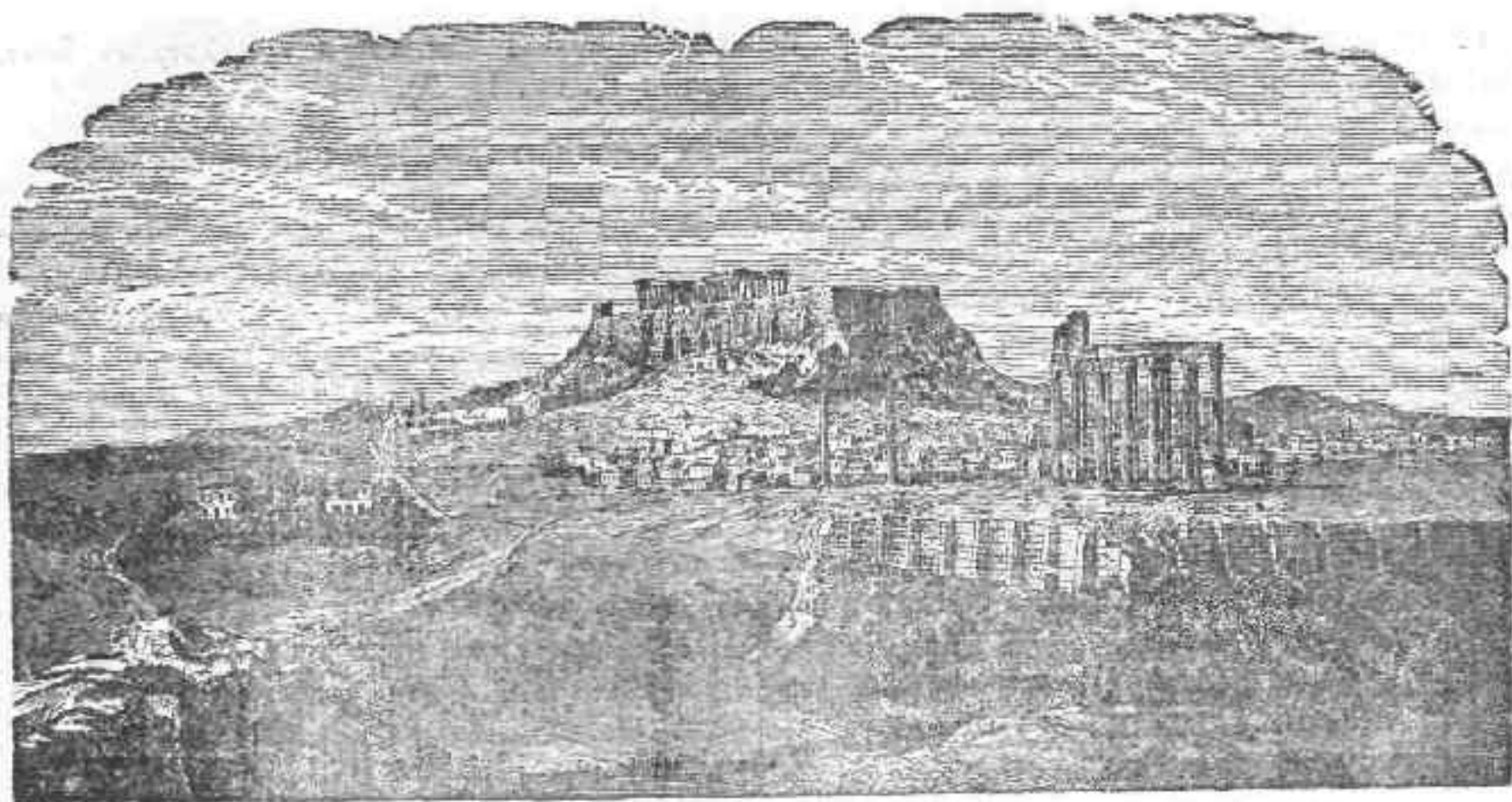

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1 ΜΑΙΟΥ, 1858.

ΤΟΜΟΣ Θ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 195.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ

ΕΒΡΑΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ἐκ τῶν πηγῶν τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς.

(Τίτλ. Ἰδε φυλλάδ. 194.)

Γ'. ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ.

Τὸ πολίτευμα τῶν Ἑβραίων ἦν θεοκρατικόν, ὡς πτηριζόμενον ἐπὶ τοῦ θείου νόμου τοῦ ἀποκαλυφθέντος τῷ Μωϋσῇ. « Ὑμεῖς δὲ ἐπισθεῖτε μοι βασιλείαν ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον » (Ἐξοδ. κγ'. 22).

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία λοιπὸν ἀνερέρετο ἀμέσως εἰς τὸν Θεόν, καὶ οἱ νόμοι ἦσαν ἀμετακίνητοι, γραφθέντες ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως, ὅστις παρήγγειλεν εἰς τοὺς Ἑβραίους, ἀφ' οὗ διαδόσιν τὸν Ἰσραὴλιν, νὰ γράψωσιν αὐτοὺς καὶ εἰς λίθους ἐπὶ τοῦ ὄρους Γε-βάλ (Ἐξοδ. κδ'. 4—λδ'. 28 — Δευτερονόμ. λβ. 9, 24-26, κζ'. 1-8 — Ἰησ. τοῦ Νευῆ η'. 30-32).

Εἰς τὴν τήρησιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν νόμων ἐπαγροῦν οἱ Ἱερεῖς ἔχοντες μετὰ τῶν Κριτῶν τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν (Δευτερονόμ. ιζ'. 8—13).

Ἡ Ἱερατεία ἀπ' ἀρχῆς ἐδόθη τῷ Ἀαρὼν ἀδελφῷ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διαδοχικῶς, ἀφορισθεῖσα οὕτως εἰς τὴν φυλὴν τοῦ Λευὶ, ἐξ ἧς κατήγοντο. (Ἐξοδ. κη' 1.—Ἀριθ. γ'. 1—3.—τῇ. 1—8.—κ', 23—28). Πάντες δὲ οἱ Λευῖται ἦσαν ἀποκλειστικῶς ἀφιερωμένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ

Θείου νου, ὡς λῦτρα παντὸς πρωτοτόκου ἐν Ἰσραὴλ, ὅπερ ἦν ἅγιον τῷ Θεῷ (Ἀριθ. κ'. 5—13) κατοικοῦντας εἰς 48 πόλεις μεταξὺ τῶν διαφορῶν ἄλλων φυλῶν (Ἀριθ. λε').

Οἱ προφῆται ἦσαν ἄνθρωποι θεόπνευστοι, ἐξ οἷας δὴποτε φυλῆς τῶν Ἑβραίων, ἐξελέγγοντες τὰς πικραθείσας τοῦ θείου νόμου, προλέγοντες τὰ δεινὰ τούτων ἐπακολουθήματα, καὶ ἐν γένει τὰ μέλλοντα μεγάλα συμβεβηκότα, καὶ οὕτω συντελοῦντες εἰς τὴν διατήρησιν τῶν θείων ἐντολῶν καὶ παραγγελμάτων ἀπὸ τοῦ Μωϋσέως διαδόσαντες. Εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν ὀφείλετο ὁ λαὸς, ὡς εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ πονηρῇ θείας δικῆς. Ἀλλ' οἱ ψευδοπροφῆται ἐθανατοῦντο, γνωριζόμενοι ὡς ἐκ τῆς μὴ εκπληρώσεως τῶν λόγων των (Δευτερονόμ. ιη'. 15—22).

Βασιλεία.

Ἡ σύστασις αὐτῆς ἐπετράπη εἰς τοὺς Ἑβραίους μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας· ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς ἔπρεπε νὰ ἦναι ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν, ὃν ἤθελεν ἐκλέξει ὁ Κύριος· ἐπεβάλλοντα αὐτῷ διάφοροι ἀπαγορεύσεις· ὅφειλε δὲ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν Λευιτῶν γεγραμμένον τὸν νόμον, καὶ νὰ σπουδάζῃ εἰς τὴν τήρησιν αὐτοῦ. Οὕτω ἡ βασιλικὴ ἐξουσία ἐξ ἀρχῆς ἐσυστήθη περιορισμένη καὶ κληρονομικὴ (Δευτερονόμ. ιζ'. 14—20).

Ὁ προφῆτης Σαμουὴλ, κατὰ ζήτησιν τοῦ λαοῦ, ἀνέδειξε πρῶτον Βασιλέα τὸν Σαούλ 372 ἔτη μετὰ τὴν εἰσέλευσιν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν γῆν Χαναάν. (Βασιλ. Α'. ι, 24).

Τὰ στοιχεῖα λοιπὸν τοῦ Πολιτεύματος παρ' Ἑβραίοις ἦσαν α'. οἱ Ἱερεῖς· β'. οἱ Κριταί· γ'. ὁ Βασιλεὺς, ἐπιτηρούμενα ἀμοιβαίως εἰς τὴν ἐνέργειάν των, καὶ ἀναγόμενα ἀπλῶς εἰς τὴν Νομοτελεστικὴν καὶ Δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἐρ' ὅσον οἱ νόμοι ἀπαξ τεθέντες διὰ τοῦ Μωϋσέως ἐθεωροῦντο ἀμετακίνητοι (α). Οἱ δὲ Προφῆται ἐπαγρυπνοῦντες καὶ διεγείροντες τὸ κοινωνικὸν φρόνημα, ἐξέσκουν ἐπιρροὴν ἀνάλογον τῆς τῶν δημοσιογράφων τῶν νεωτέρων καιρῶν.

Θ'. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ.

Ἀρχὴ καθιερωμένη ὑπὸ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἦν ὅτι, πᾶν πρωτότοκον ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους καὶ αἱ ἀπαρχαὶ τῶν καρπῶν ἦσαν ἅγια, ἤτοι ἀφιερωμένα τῷ Κυρίῳ. (Ἐξοδ. ιγ'. 1—26, 29, 30. Δευτερονόμ. ιε'. 19—23). — Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀρχῆς ταύτης οἱ Λευῖται ἐν γένει ἐθεωροῦντο ἀφωρισμένοι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν θείων, ὡς λύτρα παντὸς πρωτοτόκου ἐν Ἰσραὴλ. (Ἀριθ. γ'. 11—13).

Δέκατα. Εἰς τοὺς Λευῖτας, ἵνα δύνανται νὰ ὦσι πάντες ἀφωρισμένοι εἰς τὰ θεία καὶ τὴν τήρησιν τῶν ἡθῶν καὶ τῶν νόμων, οὐκ ἐδόθη κλήρος ὡς εἰς τὰς ἄλλας φυλάς· ἀλλ' ἀντὶ κλήρου ἐδίδοντο αὐτοῖς τὰ δέκατα ἐκ πάντων τῶν γεννημάτων. (Ἀριθ. ιη'. 21—24. Δευτερονόμ. ιδ'. 22—27). Καὶ τὸ δέκατον τῶν δεκάτων προσφέρετο παρὰ τῶν Λευιτῶν εἰς τὸν Κύριον, διδόμενον τῷ Ἀρχιερεῖ. (Ἀριθ. ιη'. 28). — Ἀνὰ πᾶν δὲ τρίτον ἔτος, ἐν δεῦτερον δέκατον ἐδίδετο κατὰ πόλεις εἰς τοὺς Λευῖτας, καὶ τοὺς πτωχοὺς· ἤτοι εἰς τοὺς προσηλύτους, τὰ ἄρπνα καὶ τὰς χήρας (Δευτερονόμ. ιδ'. 28, 29—κς'. 12).

Μερίδες. Οἱ ἱερεῖς εἶχον περιπλέον μερίδα ἐκ τῶν θυσιῶν, ἐκ πασῶν τῶν ἀπαρχῶν καὶ τῶν πρωτογεννημάτων παντὸς κτήνους τῶν προσφερομένων τῷ Κυρίῳ (Ἀριθ. ιη'. 8—19. Δευτερον. ιη'. 3—5).

Φόροι. Πικρὸς τῶν ὠρισμένων τούτων καὶ τῶν ἐκουσίων προσηλύτων, οἱ βασιλεῖς εἶχον θέσει φόρους τῇ λαῷ καὶ ἐπιβαρύνει αὐτοὺς εἰς βαθμὴν ὥστε οἱ Ἑβραῖοι ἀπήτησαν, κατὰ τὴν ἀναγόμενιν Ῥοδοῦν τοῦ υἱοῦ Σολομμῶντος, ν' ἀνακουρίσῃ αὐτούς, καὶ, ἐνεκὰ τῆς ἀρροσύνης αὐτοῦ, μὴ εἰσακουσθέντες ἀπεστάτησαν αἱ δέκα φυλαὶ ἐκλέξασαι ἴδιον βασιλέα, ὅστις, ἵνα ἀποκόψῃ πάντα μετὰ τῶν ἄλλων σύνδε-

σμον, καθίδρυσε τὴν λατρείαν ἀλλοτρίων θεῶν. (Βασιλ. Γ'. ια'. 1—8).

Ε'. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ.

Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἀπηγόρευε τοῖς Ἑβραίοις πᾶσαν σχέσιν καὶ ἐπιμιξίαν πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, αἵτινες κατεῖχον τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Ὡς τοιαύτῃ ἐθεωρεῖτο ἡ χώρα ἡ ἐκτεινομένη ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου μέχρι τῆς Μεσογαίου καὶ ἀπὸ τῆς Φοινίκης μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς. (Γέν. ιε'. 18—21. Ἀριθ. λδ'. 1—15). — Μετὰ τῶν ἐθνῶν τῶν κατοικούντων τὴν γῆν ταύτην δὲν ἐπετρέπετο εἰς τοὺς Ἑβραίους οὔτε νὰ συγγενεύωσιν οὔτε ποσῶς νὰ συνθηκολογήσωσι (β). πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ μιμηθῶσι τὰ ἔθιμα αὐτῶν καὶ λατρεύωσι τοὺς θεοὺς των. Ἀπεναντίας ὤφειλον νὰ καταπολεμήσωσι τὰ ἔθνη αὐτὰ μέχρι παντελοῦς ἐξολοθρεύσουσι. (Ἐξοδ. κγ'. 31—33. λδ'. 12—16. Δευτερονόμ. ζ').

Στρατεύσιμοι. Οἱ μὴ εἰσέτι ἐγκαινίσαντες τὴν νεόκτιστον οἰκίαν των, ἢ μὴ εὐφρανθέντες ἐκ τῆς νεοφύτου ἀμπέλου των, — οἱ μεμνησταιμένοι καὶ οἱ δειλοὶ προσεκαλοῦντο ἵνα ἐξαίρεθῶσι τοῦ πολέμου. Οἱ δὲ νεόνυμφοι ἐξηροῦντο ἐπὶ ἓν ἔτος (Δευτερονόμ. κ'. 5—8. κδ'. 5).

Ἐκπόρθησις πόλεων. Προσερχόμενοι εἰς ἐκπόρθησιν τινος πόλεως ὤφειλον νὰ προσκαλέσωσι πρῶτον εἰρηνικῶς τοὺς κατοίκους εἰς ὑποταγὴν. Ἐὰν δὲ οὗτοι ἀντέτεινον, ἐπολιόρκουν τὴν πόλιν, καὶ ἐκπορθοῦντες αὐτὴν ἔπρεπε νὰ φονεύσωσι πᾶν ἀρσενικόν, φυλάττοντες τὰ θηλυκά, τὰ κτήνη καὶ πᾶσαν ἀποσκευὴν. Ἀλλ' εἰς τὰς πόλεις, αἵτινες ἐμελλον ἀμέσως νὰ χρησιμεύωσιν εἰς κληρονομίαν των, οὐδεμιᾶς ψυχῆς τοῖς ἐπετρέπετο νὰ φεισθῶσι, μήποτε ἐκτραπῶσιν εἰς τὰ βδελύγματα των καὶ ἀμαρτήσωσιν εἰς τὸν Θεόν. Κατὰ τὰς πολιορκίας ἀπηγορεύετο ἡ καταστροφὴ τῶν καρποφόρων δένδρων καὶ ἡ ἐκκοπὴ αὐτῶν εἰς χαρὰς, ὅπου εὕρισκοντο δένδρα ἀκέρπα. (Δευτερονόμ. κ'. 10—20).

Αἰχμαλωτίδες. Μόνα τὰ θηλυκά, ὡς ἐρρέθη, αἰχμαλωτίζοντο, καθότι πᾶν ἀρσενικὸν ἀδιακρίτως ἐθανατοῦτο.

Θέλοντός τινος νὰ λάβῃ εἰς γυναῖκα τινὰ αἰχμαλώτιδα, αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ συνοικισθῇ μετ' αὐτοῦ, πρὶν ἐπὶ ὅλον μῆνα θέλῃ ἀφελθῇ νὰ πενήθῃ τοὺς γονεῖς αὐτῆς. Μὴ θέλων δὲ πλεον αὐτὴν δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν πωλήσῃ, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ τὴν ἐξαποστείλῃ ἐλευθέραν (Δευτερονόμ. κα'. 10—14).

Δάφνεια. Ἡ μερίς τοῦ καταβαίνοντος εἰς πόλεμον ἦν ἓξ τῆς τοῦ καθημένου ἐπὶ τὰ σκεύη (Βασιλ. Α'. λ'. 22—25).

(α) Τὸ ἀμετακίνητον τῶν νόμων καὶ τῶν θεσμῶν ἀποβαίνει ἕως ἀναπόφευκτος εἰς τὴν νηπιώδη τῶν λαῶν ηλικίαν, ὅπως ὁνομάσκειν καὶ λάβωσι τακτικὴν καὶ ὁμοιομορφον ἀνάπτυξιν· ἀλλὰ πληρωθείσης τῆς ἀνάγκης ταύτης, ὁ φυσικὸς νόμος τῆς ἀνθρωπίνης προόδου προκαλεῖ τὴν μεταρρυθμίτην. Ὁ Μωϋσῆς προνοήσας καὶ τοῦτο ἠρεσάμενος εἰς τὸν λαόν· « Προφῆτην ἐκ μέσου σου ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι Κύριος ὁ Θεός σου, αὐτοῦ ἀκούσασθε » (Δευτερονόμ. ιη'. 15). « Ἀν οἱ Ἑβραῖοι, ἐρ' οὗ διὰ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καταπαύσαντο μέγα καὶ δίκαιον ἔθος, ἠπαύζοντο τὴν ἐκ τῶν πόλεων αὐτοῦ, καὶ εἰς πληρώσιν αὐτοῦ, ἀναβέβησαν θεῖαν τοῦ Χριστιανισμοῦ μεταρρυθμίσεις, δὲν ᾔθελον ἐξαφαινεθῆ καὶ ὑποκύβει εἰς τὴν διαφθορὰν ἣν ὁ Μωϋσῆς αὐτοῖς προεφύλαττε » (Δευτερονόμ. κη'. 25, 62—65).

(β) Ἡ φίλια μετὰ τῶν ἄλλων ὁμόρων κρατῶν προφανῶς ἦν ἀπηγορευμένη· οὕτω βλέπομεν ὅτι ὁ Σολομὼν εἶχε φιλικωτάτας σχέσεις πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Ὀύρου, μετὰ τῶν πλοίων τοῦ ἑοῦσιν καὶ συνεπραγματεύετο εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας (Βασιλ. Γ' ε'. — καὶ Ι'. 22).